NAŠE MESTO

STRÁŽSKE ROČNÍK XXIII. Číslo 6 17. december 2021

Z križovatky bude kruhový objazd

str. 2

Hlavnou križovatkou, ktorá spája okres Michalovce, Humenné a Vranov nad Topľou, prechádza množstvo osobných i nákladných áut. Nadišiel čas pre stavbu kruhového objazdu.

Novinky na ZŠ Mierová 1 Strážske

str. 4

V ostatnom čase prešla škola viacerými zmenami. V novembri tu prebiehali rekonštrukčné práce na vyregulovaní vykurovacieho systému.

Zimné večery s knihou

str. 5

Mestská knižnica, nachádzajúca sa v Centre voľného času, ponúka na spríjemnenie zimných dní svojim čitateľom množstvo zaujímavých kníh.

Rokovanie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 9. decembra primátor mesta Strážske Vladimír Dunajčák otvoril v tomto roku posledné Mestské zastupiteľstvo. Mestskí poslanci mali na programe vyše dvadsať bodov.

Hlavným bodom programu bola voľba hlavného kontrolóra (HK) mesta Strážske. Na výzvu voľby HK zareagovalo 6 uchádzačov. Voľba prebehla v 2 kolách. Na obdobie 1. 1. 2022 – 31. 12. 2027 poslanci MsZ zvolili za hlavného kontrolóra Mgr. Jána Škutku. Jedným z bodov bolo aj schvaľovanie Všeobecného záväzného nariadenia o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavby, kde od 1. 1. 2022 mesto znížilo poplatok o 50% pre poplatníka – fyzickú osobu, ktorá dosiahla 70 rokov a viac. Poplatok bude znížený bez potreby žiadať o jeho zníženie.

Poslanci schválili rozpočet mesta na rok 2022. Podľa Správy hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu Mesta Strážske je vyrovnaný a neobsahuje významné rizikové faktory. Určovali výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa a žiaka škôl a školských zariadení zriadených na území mesta na rok 2022. Rokovali aj o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok a spolufinancovanie projektu - Zvýšenie kvality služieb a hygienického štandardu Viacúčelovej sály v meste Strážske. Predpokladané termíny MsZ v 1. polroku roka 2022 sú 24. februára 2022 a 12. mája 2022. Viac informácií z rokovania Mestskému zastupiteľstva sa dozviete na stránke mesta www.strazske.sk.

Text: Mgr. Martina Králiková

Foto: archív MsÚ / Poslanci Mestského zastupiteľstva.

Očkovací autobus v meste

Takto sme nazvali župnú výjazdovú očkovaciu službu, ktorá v Košickom samosprávnom kraji (KSK) pokračuje v očkovanosti aj v našom meste. Zriadená je predsedom KSK Rastislavom Trnkom. Tieto zdravotnícke tímy vyrážajú aj do zariadení sociálnych služieb, stredných škôl a do iných lokalít. Na očkovacie dni v našom meste upozorňuje mestský rozhlas.

Možnosť zaočkovať sa v očkovacom autobuse pri MsÚ využila aj Eva Kompišová. Rozhodovala sa dlhšie, nakoniec pristúpila na očkovanie. Vzorom jej bol manžel, ktorý sa dal zaočkovať oveľa skôr. Pani Kompišová: *„Zdravie je na prvom mieste, okrem toho pri častých návštevách lekárov sú potrebné testy, ktoré tiež niečo stoja a dôchodok je skromný.“* Bola rada, že má za sebou prvé očkovanie, na ďalšie príde neskôr podľa inštrukcií.

Text: Gabriela Grmolcová

Očkovací autobus. ***Foto:*** *PK*

Problémy pri zbere objemného odpadu

Objemný odpad predstavujú nadrozmerné komunálne odpady, ktoré sa svojou veľkosťou nevojdú do klasickej nádoby na zmesový odpad, alebo príslušnej nádoby na triedený zber.
Ide hlavne o nábytky, koberce, staré okná, dvere, nádoby, ak sú súčasťou komunálneho odpadu.
Mobilný zber objemného odpadu - uloženého vedľa zberných nádob na zmesový komunálny odpad - zabezpečujú zamestnanci Mestského podniku služieb Strážske **raz mesačne - posledný piatok v mesiaci v čase od 7°° do 12°° hod.**
V novembri bol deň zberu v piatok 26. 11. 2021. Už štrnásť dní pred plánovaným vývozom 11. novembra sme našli množstvo odpadu mimo zberných košov.
„Chceme požiadať občanov, aby dodržiavali tento harmonogram a vykladali nadrozmerný odpad až v predvečer dňa vývozu.“
V prípade, že vám v priebehu mesiaca vznikne odpad a nemáte ho kde uskladniť, môžete ho odovzdať na zbernom dvore č. 1 - Stredisko technických služieb na ulici Obchodnej 257, počas prevádzkových hodín.

Text a foto: Marta Bočková, referentka pre ŽP MsÚ

Odpad na Vihorlatskej ulici.

Kruhovému objazdu svieti zelená

Hlavnou križovatkou, ktorá spája okres Michalovce, Humenné a Vranov nad Topľou, prechádza množstvo osobných i nákladných áut. Nadišiel čas pre stavbu kruhového objazdu.

Stavba „Strážske križovatka“ je v procese vyhodnocovania ponúk. Zhotoviteľ stavebných prác sa určí na základe výsledku verejného obstarávania. Stavebný objekt bude financovaný zo zdrojov EÚ prostredníctvom Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. *„Náklady na zhotovenie diela budú určené výsledkom predmetného verejného obstarávania,“* uviedol **hovorca Slovenskej správy ciest Mgr. Martin Guzi.**

Križovatka sa čoskoro zmení na kruhový objazd.

Začiatok prác sa blíži

Začiatok stavebných prác na kruhovom objazde je predpokladaný v marci 2022. Postup stavebných prác bude známy, až na základe predloženého Harmonogramu prác zo strany Zhotoviteľa stavby. *„Stavebné práce budú realizované za plnej premávky, pričom doprava bude usmerňovaná na základe jednotlivých etáp výstavby,“* povedal **M. Guzi** a uzavrel: *„Zmena organizácie dopravy bude na základe schváleného projektu dočasného dopravného značenie a na základe povolenia na dočasnú uzávierku cesty zo strany cestného správneho orgánu. Podrobnosti budú zrejmé až na základe predloženého postupu stavebných prác zo strany zhotoviteľa stavby.“*

Text a foto: Mgr. Martina Králiková

Pre stavbu kruhového objazdu bude vyrúbaných 12 kusov drevín

Mesto Strážske v októbri vydalo súhlas na výrub niektorých stromov. Stalo sa tak na základe žiadosti Slovenskej správy ciest, Investičnej výstavby a správy ciest Košice.

Ide o výrub 5 kusov pagaštana konského, 2 kusov tuje západnej, 2 kusov javora mliečneho a 3 kusov javorovca jaseňolistého. Spomínané stromy rastú na parcelách, ktoré sú vo vlastníctve mesta. *„Výrub zrealizuje žiadateľ tesne pred začatím stavebných prác na stavbe „I/18 a I/74 Strážske križovatka“ - okružná križovatka pri rímskokatolíckom kostole. Na stavbu bolo vydané právoplatné stavebné povolenie. Výrub je nutné realizovať tesne pred začatím výkopových prác,“* informovala **referentka pre životné prostredie MsÚ Marta Bočková.**

Pohľad na stromy.

Nahradia ich výsadbou nových stromov.

Mesto rozhodnutím uložilo žiadateľovi povinnosť náhradnej výsadby - 10 kusov drevín pagaštana konského, 20 kusov tuje západnej „Smaragd“ a 4 kusov platana javorolistého. „Náhradná výsadba musí byť realizovaná do 31. decembra tohto roku. Žiadateľ zabezpečí starostlivosť o náhradnú výsadbu po dobu 3 rokov odo dňa jej uskutočnenia. V prípade vyhynutia vysadeného rastlinného materiálu zrealizuje dosadbu,“ uzavrela **Bočková.**

Text a foto: Mgr. Martina Králiková

Poškodenie stromčekov. ***Foto:*** *PK*

Úradovali vandali

Neďaleko mestského parku došlo k poškodeniu nedávno vysadených stromčekov. Je smutné, že aj v meste Strážske sa našiel niekto, komu prekážali vysadené mladé stromčeky. Prírodu by sme si mali vážiť a chrániť, nie jej škodiť!

V máji tohto roku Mestský podnik služieb mesta Strážske (MsPS) vysadil v blízkosti mestského parku oproti Rímsko-katolíckemu kostolu Nanebovstúpenia Pána, 3 zo 14 kusov stromčekov. Na zakúpenie použil vlastné finančné prostriedky. Išlo o pagaštan pleťový – dorásť môže do výšky 15 metrov, kríženec pagaštana konského - jeho výška môže dosahovať až 35 metrov a pagaštan páviový – ten vyrastie do výšky 5 a viac metrov.

Stromčekom dávajú nízku šancu na prežitie

Spomínané stromy boli vysadené v zmysle rozhodnutia o náhradnej výsadbe za vyrúbané pagaštany na Ulici mierová. *„K poškodeniu pagaštanov došlo 21. novembra vo večerných hodinách. Mestský podnik mesta Strážske dva z troch stromčekov ošetril a zlomené kmienky zafixoval. K ich prežitiu dávam tridsať percentnú šancu,“* upresnil situáciu **riaditeľ MsPS mesta Ing. Jozef Fedorko.** *„Išlo pravdepodobne o štyroch mladých približne 13 až 15 ročných ľudí z toho dve dievčatá a dvaja chlapci,“* priblížil **náčelník mestskej polície Strážske Štefan Roman.** Výsadba nových iných stromov na určených parcelách mesta sa plánuje každoročne, a to na základe rozhodnutí o výruboch. *„V rozhodnutiach sú určené počty, druhy stromov a parcely k náhradnej výsadbe,“* uzavrel.

Text: Mgr. Martina Králiková

Na troch mestských cintorínoch sme si uctili Pamiatku zosnulých

Prvé novembrové dni sme navštívili cintoríny. S veľkou úctou sme svojim najbližším na hroboch zapálili sviečky, položili vence či kytice kvetov. Azda všetky boli vyzdobené krásnymi, tradičnými, živými chryzantémami. Kvetmi, ktoré sa už dlhé roky spájajú s pietnou spomienkou na našich blízkych, ktorí nie sú medzi živými.

Cintoríny nielen počas Sviatku všetkých svätých a Pamiatky zosnulých žiarili tisíckami svetiel. Každé zapálené svetlo sa rovnalo miliónu spomienok na ľudí, ktorí boli kedysi súčasťou našich životov. Počas týchto dní sme si azda ešte viac na nich s láskou zaspomínali, keď sme prišli na miesta ich posledného odpočinku.

Postarali sa o cintoríny

Mestský podnik služieb mesta Strážske (MsPS) sa aj tento rok pred sviatkami zabezpečil stálu službu a postaral sa o úpravu a vzhľad na Starom cintoríne na Ulici sídlisko 499, hlavnom cintoríne na Ulici osloboditeľov, a v mestskej časti Krivošťany, ktorých správcom je mesto Strážske. *„Dva týždne pred sviatkami boli všetky cintoríny vykosené a v priebehu týchto týždňov boli priebežne vyvážané kontajneri s odpadom, ktorý vznikal pri čistení hrobových miest,“* uviedol **Ing. Jozef Fedorko, riaditeľ MsPS.**

Návštevnosť bola vyššia

Väčší nápor obyvateľov a návštevníkov bol registrovaný už zopár dní pred sviatkami. Aj keď Dušičkové sviatky síce skončili, počas novembra boli cintoríny aj po nich často navštevované. Podľa informácií MsPS v októbri sa vykonalo 6 pohrebov. Počas novembra to bolo 9 pohrebov. Aj v meste Strážske k úmrtiam prispieva ochorenie COVID – 19.

Text a foto: Mgr. Martina Králiková

Hroby zaplnené kvetmi a sviecami.

Jedenásty november sa spája s červenými makmi

V deň 11. novembra o 11. hodine 11. minúte sa pri pamätníku obetí prvej svetovej vojny na Námestí A. Dubčeka konala v obmedzenom režime spomienková slávnosť „Deň červených makov“.

Podujatie bolo spojené s pietnym aktom kladenia vencov pri príležitosti „Svetového dňa veteránov“, ktorého symbolom sa stal červený vlčí mak. Členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) v Strážskom a Zväz vojakov SR – klub Michalovce spoločne k pamätníku položili vence a padlých v 1. a 2. svetovej vojne si uctili minútou ticha. V tento deň a v rovnaký čas vzdalo úctu mnoho ľudí na celom svete. Ján Kostra napísal báseň „ Každý deň stretnúť človeka“. Pokúsme sa byť ľuďmi z jeho básne. Začnime sa prví usmievať, komunikovať, zdraviť, odpúšťať, inšpirovať, chváliť, stávať sa pre iných človekom s veľkým Č. Dobro, radosť a nádej, ktorú venujeme, sa nám určite stonásobne vráti. V nasledujúcich dňoch sa staňme ľuďmi, ktorých srdce bije pre druhých v iných ľuďoch.

SZPB pri pomníku na Námestí A. Dubčeka.

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov na Dukle

Začiatkom októbra sa členovia SZPB spoločne vybrali na Duklu a do Svidníku, kde si pripomenuli 77. výročie Karpatsko-duklianskej operácie - jednej z najkrvavejších operácií v druhej svetovej vojne. Padlých si uctili pietnym aktom kladenia vencov k Pamätníku československého armádneho zboru na Dukle a k Soche armádneho generála Ludvíka Svobodu. Zastavili sa aj pri Pamätníku sovietskej armády vo Svidníku. Zájazd organizoval Oblastný výbor SZPB Michalovce, za čo mu patrí poďakovanie.

Anna Zabloudilová, predsedníčka ZO SZPB

Členovia SZPB Strážske na Dukle. ***Foto:*** *A.Z.*

Historické parné rušne v Strážskom

Železničná trať Michaľany – Humenné v októbri oslávila okrúhle výročie svojho otvorenia. Tvorí pilier dopravnej infraštruktúry regiónu dolného a stredného Zemplína. Spája najľudnatejšie tunajšie mestá Humenné, Michalovce, Trebišov a je napojená priamym spojením na Košice a Prešov.

Šestnásteho októbra si aj Strážčania pripomenuli veľké podujatie a to 150. výročie spustenie do prevádzky významnej železničnej trate Michaľany – Humenné. Presne o 11 hodine a 36 minúte sa v Strážskom zastavil parný vlak ťahaný historickým parným rušeňom Šľachtičná. Tá sa predviedla v sprievode historického parného rušňa Papagáj. Na železničnú stanicu pricestoval aj štátny tajomník Ministerstva dopravy SR Jaroslav Kmeť. Priblížil novinky, ktoré sa chystajú na trati Bánovce nad Ondavou - Humenné. *„Na tejto trati chýba elektrické vedenie. Takže našim vlajkovým projektom pre plán obnovy, ktorý nám prinesie pre Slovensko vyše 6 miliardy, je práve elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou až Humenné. Zrejme začneme na budúci rok, alebo o dva roky s tou elektrifikáciou. Na budúci rok budeme určite vyberať dodávateľa tejto trate. Do roku 2026 bude táto elektrifikácia skončená, čo znamená, že sa zmodernizujú všetky tieto veci a zrýchli doprava z Bánoviec nad Ondavou až do Humenného a naopak,“* skonštatoval **štátny tajomník Ministerstva dopravy SR Jaroslav Kmeť.**

Prišiel aj Hurvínek a Sergej

S parnými rušňami „Šľachtičná z Vrútok a Papagáj z Popradu“ prišiel aj historický motorový vozeň Hurvínek z Hanisky pri Košiciach a motorový rušeň Sergej z Humenného. Stroj Šľachtičná bol vyrobený v roku 1950. Ide o dvojvalcový dvojčitý univerzálny parný rušeň. Na konci vlaku bol zaradený historický ľahký dvojnápravový motorový vozeň Hurvínek, určený pre osobnú dopravu. Papagáj - vyrobený v roku 1951 - je trojvalcový trojčitý parný rušeň na prehriatu paru s usporiadaním náprav pre rýchlu prímestskú dopravu. Za parným vlakom prišiel požiarny vlak - súprava s historickým motorovým rušňom Sergej z roku 1971. Sergej je výkonný motorový rušeň pre traťovú službu. *„Ja som fanúšik železnice od svojich raných rokov. Takže akékoľvek koľajové vozidla sú pre mňa zážitkom“* poznamenal **štátny tajomník Ministerstva dopravy SR Jaroslav Kmeť.**

150. výročie železničnej trate Michaľany - Humenné.

Trať Michaľany – Humenné s výraznou mierou ovplyvnila aj život v susedných Michalovciach

Na prelome 19. a 20. storočia práve vďaka železnici sa začal rozvíjať priemysel aj v Michalovciach a na Zemplíne. Aj vďaka železnici, Michalovce začali byť objavované ľuďmi z vtedajšieho Rakúsko-Uhorska a neskôr aj Československa.

Text a foto: Mgr. Martina Králiková

Vlaková súprava ťahaná historickým parným rušňom.

Dodržiavajte reflexné oblečenie a doplnky za zníženej viditeľnosti!

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Michalovciach opätovne vyzýva občanov, aby dodržiavali pravidlá cestnej premávky. Nielen kvôli hroziacim sankciám za porušenie predpisov, ale hlavne v záujme ochrany života a zdravia, a to nielen svojho, ale aj ostatných účastníkov na cestách.

Apeluje najmä na nemotorových účastníkov cestnej premávky. Jedná sa o chodcov a cyklistov, aby zvýšili opatrnosť na cestách a aby ich správanie bolo zodpovedné. *„Aj oni, rovnako ako vodiči vozidiel, sú účastníkmi cestnej premávky a aj pre nich platia pravidlá. Chodci a cyklisti, ktorí sa na cestách pohybujú pod vplyvom alkoholu, ohrozujú nielen seba, ale i ostatných,“* vysvetlila **kpt. Ing. Zuzana Rozsypalová z Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Michalovciach.**

Reflexné oblečenie je dôležité

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Michalovciach súčasne upozorňuje chodcov a cyklistov na dôležitosť používania reflexného oblečenia a doplnkov, ktoré môžu vodičom uľahčiť rozpoznávanie situácie počas nepriaznivého počasia, alebo za tmy. *„Ak nie je v šatníku vhodné oblečenie s reflexnými prvkami, dajú sa zakúpiť cenovo nenáročné reflexné a fluorescenčné pásky, nálepky alebo prívesky, ktoré je možné jednoducho použiť,“* informovala **Rozsypalová** a dodala: *„Chodec a cyklista je s použitím reflexného odevu, alebo reflexného doplnku viditeľný na vzdialenosť až 210 m, čo je v porovnaní s bielym oblečením viac, ako dvojnásobná a s tmavým oblečením sedemnásobná hodnota.“*

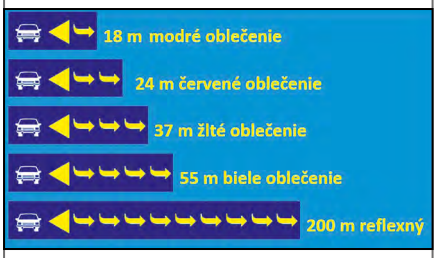

Rady pre chodcov a cyklistov

Nielen za zníženej viditeľnosti, v tme, ale aj za svetla, použite reflexný odev a doplnky. Cyklisti musia mať reflexné nálepky umiestnené na rám bicykla, ale aj na ochrannej prilbe. *„Reflexné nálepky, nášivky, prívesky, predmety umiestnite na svoj odev na konce rukávov, na nohavice v blízkosti kolien. Je potrebné, aby ste svojim deťom obstarali školské aktovky, vaky, tašky, obuv, ktoré sú vybavené reflexnými materiálmi alebo tieto predmety doplňte o fluoreskujúce bezpečnostné prvky,“* upozornila **Rozsypalová**. Majte na pamäti, že reflexné doplnky môžu zachrániť život Vám aj Vašim blízkym! **Text:** Mgr. Martina Králiková

Šťastné Vianoce

Ustáva veľký ruch a zhon
svet sa do ticha ponára,
šťastie si hľadá svoj príbytok
svoju náruč štedro otvára.

Šťastie je mať strechu nad hlavou,
šťastie je byť zdravý,
šťastie je byť si na blízku,
keď nám život prekvapenie pripraví....

František Repovský

Deň študentstva a Medzinárodný deň tolerancie na SOŠ dopravy a služieb v Strážskom

So 17. novembrom možno spájať viaceré výročia. V kalendári má výnimočné postavenie. V tento deň si pripomíname výročie Nežnej revolúcie, ale aj Medzinárodný deň študentstva.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa tolerancie (16. november) sa žiaci našej školy rozhodli pripomenúť si tento deň tým, že si každá trieda zvolila rovnakú farbu oblečenia, v ktorom v tento deň žiaci prišli, aby tak vyjadrili nielen svoju súdržnosť, ale aj rôznorodosť a rešpekt.

Žiaci SOŠ dopravy a služieb v Strážskom.

Výročie 17. novembra si zase žiaci pripomenuli prostredníctvom krátkych videí či prednášok, ktoré im sprostredkovali ich triedni učitelia. Diskutovali o téme rešpektu, tolerancie, ale aj šikanovania, ako aj správania sa na sociálnych sieťach.

Medzinárodný deň študentstva má byť pripomienkou toho, že sloboda a možnosť vyjadriť svoj názor nie sú a ani v minulosti neboli samozrejmosťou. Študenti majú byť budúcim a lepším obrazom spoločnosti. Majú upozorňovať na jej nedostatky a snažiť sa ich napraviť vo svojom budúcom povolaní. Možnosť vyjadriť vlastný názor musí byť preto neoddeliteľne spätý s toleranciou a rešpektom ľudí v spoločnosti navzájom. Aj preto je 16. november Medzinárodným dňom tolerancie.

Text a foto: Mgr. Jana Dzemjanová, učiteľka SOŠ dopravy a služieb

Aj počas pandemickej situácie sa vyučovalo prezenčne

Na Základnej škole Mierová 1 Strážske prebiehala aj iná forma výučby. Učitelia a žiaci preferujú najviac prezenčné vyučovanie.

Vyučovanie v októbri a novembri bolo vo forme prezenčnej. Pre triedy, ktoré boli v karanténe sa vyučovanie realizovalo online čiže dištančne pre žiakov, ktorí mali technické vybavenie. V prípade, ak nemali počítač, alebo pripojenie na internet, boli im zasielané pracovné listy na precvičenie učiva. *„Niektorí učitelia realizovali aj hybridné vyučovanie. To znamená, že v škole sa vyučujú žiaci prezenčne a zároveň cez počítač, tí žiaci, ktorí sú v karanténe. Toto vyučovanie je pre učiteľa dosť náročné na prípravu aj psychiku,“* uviedla **zástupkyňa ZŠ Mierová 1 Strážske PaedDr. Jana Dzurillová.**

Prezenčná forma je najlepšia

Učitelia uprednostňujú prezenčnú formu výučby pred dištančnou. *„Vyučovanie online je iba SOS variantom. V škole učiteľ stihne za jednu hodinu so žiakmi to, čo na online vyučovaní za celý týždeň. Nehovoriac o prváčikoch, ktorí sa momentálne v tomto období boria so začiatkami písania a čítania. Rodičia si len ťažko vedia predstaviť, učiť sa písať v minulosti cez obrazovku,“* poznamenala **J. Dzurillová.** Podľa slov zástupkyne školy v prvej vlne pandémie sa žiakom online celkom vyučovanie pozdávalo. *„Vyskúšali si niečo iné, nové. V súčasnosti si pochvaľujú vyučovanie v škole. Dnes vedia oceniť jeho výhody oproti online škole,“* dodala. V mesiaci október vedenie školy pristúpilo k pandemickému opatreniu a vytvorili pre každú triedu 1.stupňa samostatné oddelenie školského klubu detí. Tak sa znížil počet tried, ktoré v prípade pozitívneho žiaka idú do domácej karantény. V októbri bolo v karanténe 16 tried – celý 2. stupeň a päť tried 1. stupňa. V novembri bolo striedavo v 10 – dňovej karanténe 5 tried z toho dve triedy 1. stupňa a tri triedy z 2. stupňa. Posledný novembrový týždeň od 29.11. do 3.12. nebola v karanténe žiadna trieda. Podľa zistených dát, ktoré škola zisťuje každý pondelok má výskyt pozitívnych prípadov u žiakov školy klesajúcu tendenciu.

Text: Mgr. Martina Králiková

Základná umelecká škola v Strážskom počas roka fungovala v rôznych režimoch

Školský rok začalo pre Základnú umeleckú školu (ZUŠ) v riadnom režime. Vyučovanie prebiehalo podľa stanovených plánov. Nuž, postupom času pandémia všetko zmenila. Doterajší školský rok bilancoval riaditeľ ZUŠ Mgr. art. Peter Králik.

Prvé mesiace sa vyučovalo na troch odboroch – výtvarný, literárno-dramatický a hudobný odbor. Pandemická situácia, žiaľ, nedovolila otvoriť koncertnú sálu pre verejnosť. Ešte na začiatku roka učitelia centra stihli zrealizovať malé predstavenie pre materskú školu. *„V októbri sa zmenili pravidlá, stopla sa kolektívna výučba na umeleckých školách a museli sme prejsť na dištančné vyučovanie. Týkalo sa to výtvarného a literárno-dramatického odboru,“* priblížil **riaditeľ Peter Králik.**

Ani november neprial výučbe v prezenčnom režime

V novembri prezenčne fungoval iba hudobný odbor, vynímajúc teóriu, ktorá sa musela vyučovať dištančným spôsobom. *„Radi by sme boli, ak by sa táto situácia zmenila a dovolila nám plnohodnotne sa venovať žiakom. V dištančnom režime sa nedá kresliť, modelovať, hrať scénky. V predstaveniach je to veľmi zložité, ba niekedy až nemožné,“* povedal **Králik.** ZUŠ oslávila v tomto roku 45 rokov od zriadenia samostatnej umeleckej školy a 50 rokov od umeleckého vzdelávania v meste Strážske, ktoré začalo ako detašované pracovisko Ľudovej školy umenia Michalovce v roku 1976. Aj keď sa oslava založenia ZUŠ nemohla konať, vedenie dúfa, že sa zrealizuje v budúcom roku. *„Verím, že s novým rokom a jarou nám zakvitne nádej na krajšie obdobie, hlavne bez pandémie, ktorá si vyžiadala už veľa životov, podlomila zdravie a zničila sociálne kontakty a možnosti plnohodnotne sa vzdelávať,“* uzavrel **riaditeľ ZUŠ v Strážskom Mgr. art. Peter Králik.**

Text: Mgr. Martina Králiková

Základná škola Mierová 1 Strážske má novinky

V ostatnom čase prešla škola viacerými zmenami. V novembri tu prebiehali rekonštrukčné práce na vyregulovaní vykurovacieho systému.

Po kompletnej rekonštrukcii kotolne došlo k výmene všetkých radiátorov v budove školy, ktorá sa realizovala od 15. do 22. novembra. Staré radiátory už boli v havarijnom stave. Práce realizovala firma Proservis Strážske, s.r.o. *„Priebeh prevedených prác bol plynulý. Staré liatinové radiátory boli vymenené za panelové,“* upresnil **riaditeľ školy Mgr. Michal Polák.** Ministerstvo školstva SR na obnovu vyčlenilo 60 tisíc eur. Mesto Strážske spolufinancovalo rekonštrukciu ústredného kúrenia v ZŠ vo výške takmer 25 tisíc eur.

Úpravou prešla telocvičňa aj učebne

Projekt „Havarijná situácia podlahy v telocvični“ sa začal realizovať od polovice novembra a trval do 26. novembra. Na jeho realizáciu základná škola od Ministerstvo školstva SR získala dotáciu vo výške 87 700 eur. V rámci úprav na škole boli vynovené aj dve počítačové učebne, ktoré financovala Miestna akčná skupina Duša v hodnote 31 tisíc eur.

Text: Mgr. Martina Králiková

Telocvična po úprave - ZŠ Mierová 1 Strážske. ***Foto:*** *ZŠ*

ZO SZPB Strážske blahoželá Františke Kucerovej k životnému jubileu 90 rokov.

ZO SZPB blahoželá aj jubilantom - Mikulášovi Mižákovi 85 rokov, Alici Cibuľkovej 80 rokov, Angele Semancovej, Anne Sklárovej 75 rokov a Márii Tóthovej 70 rokov. ***Text a foto:*** *A.Z.*

Vedeli ste, že aj sviečka vám môže pomôcť splniť vaše najtajnejšie prianie?

Blíži sa najkrajší sviatok roka "Vianoce". Azda každý sa na tento deň teší, keď si zasadne za spoločný rodinný stôl a zapáli na stole vianočné sviečky. Čo by to boli za Vianoce, keby sme si aspoň v tento deň nesplnili svoje tajné priania. Vedeli ste, že takéto sviečky sa vyrábajú na východe Slovenska? Výrobe sa venuje Natália Luteránová Nozdrovizká, ktorá pochádza z Jasova pri Košiciach.

Ako vznikla myšlienka na realizáciu sviečok želania? *"Raz som si priniesla voňavú sviečku do práce, ktorú som si sama vyrobila. Všimol si ju môj zamestnávateľ. Vôňa a intenzita sviečky na neho zapôsobili tak, že sa ma spýtal, či by som ich urobila viac. Medzi jeho aktivity patrí aj vytváranie vynálezov. Svoje objavy si chráni na Úrade priemyselného vlastníctva. Po dlhých rozhovoroch o výrobe mu napadla myšlienka vytvoriť Sviečky želania Astron. Jedného dňa mi oznámil, že podal prihlášku na patentový úrad a Sviečky želania boli na svete. Tak vznikla naša spolupráca,"* vysvetlila **sviečkarka Natália Luteránová Nozdroviczká.**

Sviečka želania.
Foto: Natália Luteránová Nozdroviczká

Prianie sa napíše na voskový pergamen

Sviečky želania sú výnimočné tým, že sa do nich vkladá ručne vyrábaný voskový pergamen. Súčasťou sviečky je ručne vyrobený voskový pergamen, ktorý je priložený ku každej sviečke. Na pergamen si ľudia píšu svoje priania. Ten následne zvinú a vložia do sviečky. *"Sviečky želania sme vytvorili s láskou. Jej sila spočíva v tom, že vaše želanie so sviečkou splynie. Plameň povznesie to želanie a vaša túžba sa môže začať plniť. Veríme v to, že našimi sviečkami sa môže urobiť svet lepším a krajším,"* povedala **Luteránová Nozdroviczká.**

Obľúbený je vysokoekologický palmový vosk

Výroba sviečok závisí od toho z akého vosku sa vylievajú. *"Naším obľúbeným je čisto prírodný palmový, ktorý pochádza z udržateľného hospodárstva,"* uviedla **Natália Luteránová Nozdrovická.** Sviečka z palmového vosku je čarovná svojou kryštalizáciou. Pri stuhnutí sa na nej vytvárajú vzory, ktoré sú podobné námraze. Horenie takejto sviečky je najčistejšie. Môže sa páliť aj v blízkosti alergikov a detí. Sviečky želania sú oficiálne patentované na Úrade priemyselného vlastníctva.

Text: Mgr. Martina Králiková

Včely vyprodukovali tento rok viac medu ako vlani

Sezóna pre včelárov bola v tomto roku lepšia ako vlani. Viac nám o nej porozprával dlhoročný včelár Miroslav Kozma z Michaloviec.

Miroslav Kozma sa včeláreniu venuje viac, ako 30 rokov. So svojou rodinou obhospodaruje 150 až 200 rodín. Na Užhorodskej ulici v Michalovciach vlastní Medovú farmu, ukážkovú včelnicu Slovenského zväzu včelárov. Je to miesto, kde sa včelári stretávajú. Tu sa stará aj o včelstvo a profesionálne pracuje na výrobe medu. Tohtoročnú úrodu medu mali oveľa lepšiu ako vlani. *„Minulý rok bol pre všetkých včelárov najhorší na výnosy medu za posledných 20 až 30 rokov. V našej oblasti boli znášky do 50 kg za včeliu rodinu."* povedal **včelár Miroslav Kozma** a doplnil *„čo sa týka úrody medu v Strážskom, bola porovnateľná ako v Michalovciach. Priemerná až trošku nadpriemerná, ale určite lepšia ako minulý rok."*

Med od včelára je najlepší

Posledný tohtoročný, ktorý vytáčal včelár Kozma bol med zo slnečnice a medovicový. So svojou rodinou robí dva druhy medov. Tekutý a polotuhý nazývaný pastovaný. *„Tekutý je klasický med, ktorý ohrievaním dostanem do stavu tekutosti, lebo skoro každý med časom kryštalizuje. Najrýchlejšie kryštalizuje repkový, ktorý sa najlepšie pastuje. Počas kryštalizácie, ak ho v čase jeho miešania narušim mechanicky, tak dostaneme konzistenciu medu približne ako zubná pasta,"* uviedol. Tak, ako každý včelár aj Miroslav Kozma potvrdzuje, že med priamo od včelára je skoro s 99% istotou ten pravý včelí med. *„V obchodných reťazcoch sú prevažne medy, na ktorých je napísané, že je to slovenský med. No v poznámke sa uvádza, že je to aj med z EÚ a z mimo EÚ. To znamená, že sú to dovozové medy a nemusia obsahovať to, čo obsahujú naše slovenské medy,"* vysvetlil. Slovenský med priamo od včelára je taký, ktorý vyrobila včela a kde nie sú žiadne iné prímesi. Len takýto je originálny, najlepší a najchutnejší.

Včelári v Strážskom

Aktuálne je v Strážskom aktívnych 12 včelárov – Anton Čurma, Elemír Pastornický, Ján Kužma, Jozef Babej, Jozef Geľatko, Jozef Palašta, Juraj Sabadoš, Mária Brezovská, Marián Haluška, Matúš Kulík, Štefan Tokár a Vladimír Sabo. Spolu obhospodarujú 88 včelstiev. Práca každého včelára je úžasná a krásna, ale vyžaduje si veľa starostlivosti a trpezlivosti. Vážme si slovenský med, je vzácny. **Text:** Mgr. Martina Králiková

Spevácky súbor Gaštanka

Reprezentuje mesto na rôznych podujatiach. Bol pozvaný na 56. ročník festivalu Folklór Rusínov-Ukrajincov Slovenska 4.7. tohto roku v Kamienke v okrese Stará Ľubovňa. Gaštanku zo Strážskeho vedú manželia Peter a Anna Schudichovci. V súťaži folklórnych speváckych súborov sa zúčastnilo 10 speváckych súborov a Gaštanka obsadila krásne 3. miesto. Prajeme celému kolektívu veľa ďalších úspechov a blahoželáme k úspechu. **Text a foto:** -red-

Spevácky súbor Gaštanka.

Počas zimných večerov dajte prednosť knihám, nie internetu

Mestská knižnica, nachádzajúca sa v Centre voľného času, ponúka na spríjemnenie zimných dní svojim čitateľom množstvo zaujímavých kníh.

V knižnici nájdete knihy, ktoré oslovia možno práve vás. Siahnite nielen po nových, ale aj starších publikáciách. Aj tu si môžete vybrať také, ktoré budú prospešné, zaujímavé či inšpiratívne. A to nielen pre vás, ale aj pre vaše deti.

Deti by mali viac čítať

Naučte svoje dieťa uprednostniť knihu pred internetom. Práve v knižnici si môže dieťa vybrať aj veľa náučných kníh. Čítanie preňho môže byť dokonca zábavou. V Mestskej knižnici si môže vybrať akýkoľvek žáner - rozprávkový, dobrodružný, fantastický či náučný. Nájdu sa tu knihy, ktoré sa už nedajú nikde kúpiť.

S voľbou kníh pomôžu

Knihovníčky rady poradia s výberom kníh, ktoré sú u detí najobľúbenejšie, či konkrétnu tému, ktorá dieťa zaujíma. Pozitívom je, že v knižnici nemusíte pozerať na cenu knihy, ako v kníhkupectvách. Po prečítaní ju jednoducho a zdarma vymeníte za inú. Neznamená, že ak je kniha staršieho vydania je nepotrebná. Práve naopak, aj táto vás v niečom posúva vpred.

Aj takto sa učia

Budujte u detí vzťah k čítaniu. Vďaka nemu sa môžu vzdelávať, upevňovať si ním slovnú zásobu. Zlepšujú sa v čítaní a získajú aj ďalšie pozitíva. Podeľte sa s deťmi o príbehy, ktoré ste sami čítali v ich veku. Aj tak ich privediete k čítaniu.

Nielen deti

Čítanie sa týka aj mládeže, ktorá potrebuje rozvíjať svoje vedomosti. Netreba zabúdať, že deti a mládež tvoria budúcnosť ľudstva. Nedávajte prednosť iba moderným technológiám, ale siahnite po akejkoľvek vám blízkej knihe.

Text: Mgr. Martina Králiková

Poďakovanie

„...Nakoniec zostanú len vľúdne slová v srdci, jak v skrinke vzácny kov, ktorý sa odkladá...".

V hlbokom zármutku oznamujeme, že dňa 8. novembra sme sa navždy rozlúčili s **Jánom Grmolcom**, ktorý nás opustil 4. novembra vo veku 83 rokov. Odišiel od nás milujúci a milovaný manžel, otec, dedko a príbuzný. Vyslovujeme poďakovanie MsÚ, ZPOZ a Domu smútku v Strážskom za prípravu a priebeh dôstojnej rozlúčky, všetkým priateľom, susedom, členkám krúžku Zrkadlenie a známym za účasť, prejavy sústrasti a kvety. Podobné slová poďakovania patria tiež jeho kolegom z bývalého Vojenského útvaru Vnútornej stráže v Strážskom, ktorí sa civilne prišli rozlúčiť s bývalým veliteľom a nositeľom troch vysokých vojenských vyznamenaní.

Smútiaca manželka s rodinou.

Poďakovanie

Dňa 28. 9. 2021 nás vo veku 76 rokov navždy opustil náš drahý otecko, brat, švagor **Boris Čabák**. Ďakujeme všetkým za prejav sústrasti a kvetinové dary.

Dcéry Andrea a Gabriela.

Poďakovanie dlhoročnej redaktorke Gabriele Grmolcovej

Už v mladosti rada hrávala stolný tenis, jazdila na koni a mala vzťah k písanému i hovorenému slovu. Svoju novinársku činnosť začínala ešte v podniku Chemko Strážske, kde nastúpila po maturite najskôr ako dopisovateľka, potom ako redaktorka a neskôr aj ako vedúca redaktorka novín Naše Chemko. Od roku 1961 začala spolu s Mestským národným výborom v Strážskom vydávať prílohu Naše mesto. Mesto Strážske začalo vydávať svoje mestské noviny v roku 1999. Pani Gabriela Grmolcová sa stala prvou zodpovednou redaktorkou mestských novín Naše mesto, kde s malou prestávkou pôsobila až do roku 2021. Noviny sú súčasťou jej života. S veľkým nadšením sa pravidelne zúčastňovala kultúrnych i športových podujatí v meste s notesom v kabelke a fotoaparátom na krku, aby občanom nášho mesta sprostredkúvala informácie i atmosféru uskutočnených akcií. Pri tvorbe novín sa opierala o redakčnú radu a dopisovateľský kolektív, ktorý si v priebehu rokov vybudovala. O novinách nám vždy vravievala s láskou a rešpektom. Za jej precíznou prácou je veľa snahy, zhonu a obetovania sa na úkor osobného života. Aj keď v prípade pani Gabiky išlo o previazanie práce a osobnej vášne. Milá pani Gabika, veľká vďaka za každý nápad, myšlienku, článok, fotoreportáž, čas a Tvoj odkaz: *„Potešenie v práci znamená dokonalosť v práci“.*

Text: PaedDr. Jana Dzurillová, predsedníčka redakčnej rady

Riaditeľ Základnej umeleckej školy v Strážskom vystavuje svoje diela v Galérii Moderného umenia BOD v Michalovciach

Multimediálny umelec a sochár Mgr. art. Peter Králik sa venuje umeleckému konceptu AgroArt. Králikovu tvorbu - maliarsku, objektovú, landartovú i video - môžeme vnímať predovšetkým v kontexte spojitosti umeleckej formy a umelcovej ľudskej identity.

Výstava s názvom Agrogancia je hra so slovami arogancia a agro. Naráža aj na poľnohospodársku tematiku, a tou je boj o pôdu. Obrazy sú maľované z vtáčej perspektívy. Nájdete tu aj obraz s QR codom. QR cody umelcovi pripomínajú polia a pozemky.

Výstava je rozdelená do troch sérií

„Prvá s názvom „Iba orná pôda“ poukazuje na členenie a využívanie pôdy pre život, živobytie. Séria „neperspektívne polia“ poukazuje na rôzne obrazce vzniknutých polí a ich perpektívu v neperspetívnom využití. Treťou sú „kukuričné polia“.“ priblížil **multimediálny umelec a sochár Mgr. art. Peter Králik.** Kukuričné polia sa pohrávajú a nadväzujú na predošlú grafickú prácu autorskej techniky kukuričných grafík - polí, kde autor pracuje s výsledkom pestovania plodín. Výstavu obohacujú aj objekty, ktoré reflektujú postupnú zmenu otepľovania planéty a jej následky. Sú to betónové odliatky zeme, pôdy. Diela boli vytvorené za podpory finančných zdrojov Fondu na podporu umenia. Výstavu Agrogancia podporilo aj Mesto Michalovce. V Galérii Bod na Ulici Fraňa Kráľa v budove AWIN Centra je výstava inštalovaná do januára 2022.

Text a foto: Mgr. Martina Králiková

Tvorba Petra Králika.

Red Dragon rekapituluje rok

Ani klub bojového umenia Aikido Red Dragon to v tomto roku nemal ľahké. Tréningy sa začali až v máji, no kvôli pandemickej situácii netrvali dlho.

Po sedemnástich rokoch Aikido Red Dragon neorganizoval ani skúšky technickej vyspelosti pre deti. **Zakladateľ a tréner Aikida, Peter Tomko,** držiteľ šiesteho danu: *„Tieto skúšky sú akýmsi vyvrcholením našich snáh v danej sezóne respektíve v školskom roku, kde deti predvedú čo sa naučili počas roka a je im udelený farebný pás. Žiaľ, nebolo na základe čoho hodnotiť, a tak sme skúšky vynechali. Verím, že v prebiehajúcej sezóne sa nám to podarí a koncom júna, ako vždy budeme môcť deti tzv. páskovať.“*

September bol už na tréningy priaznivejší

V septembri otvorili všetko, teda verejné tréningy pre deti, dospelých a profesionálov (PZ SR, OS SR, SBS) aj individuálne tréningy. Ešte do novembra deti trénovali dvakrát týždenne v Strážskom a Michalovciach na ZŠ Pavla Horova. V Red Dragon sú tréningy pre deti vedené tak, aby napĺňali skutočné ciele výučby a výcviku, aby tréning bol pohybovou aktivitou. Tá rozvíja pohybové schopnosti a koordinácie pohybov. *„Základnou myšlienkou výchovy detí prostredníctvom Aikida je hlavná idea, prípadne povaha cvičenia - Cesta harmónie a pokojnej mysle. Teda deti sú vedené k tomu, aby neriešili konflikty násilným spôsobom. Naopak, tréning im má rozvíjať charakterové vlastnosti ako sú sebadôvera, odvaha či cieľavedomosť,“* uzavrel tréner Aikida Red Dragon **Peter Tomko.**

Text: Mgr. Martina Králiková

Členovia Aikido Red Dragon. ***Foto:*** *archív klubu*

Keď roky ubehli

Už dávnejšie som vydavateľovi kvôli veku a zdraviu vypovedala Mestu Strážske dohodu o práci zodpovednej redaktorky novín Naše mesto. Po 23-ročnej práci v mestských novinách som vďačná za dobrú spoluprácu s vydavateľom, redakčnou radou, osobitne s Petrom Kičinkom z MsÚ, ktorý redakcii veľmi pomáhal technicky, s grafikom Ľubomírom Lipovským a dopisovateľmi, bez ktorých by noviny neboli. Píšte, prosím, naďalej, lebo prinášate informácie o živote ľudí v meste, o činnosti organizácií, klubov, krúžkov, o tom, čím žije mesto aj v týchto neľahkých časoch.

Text: Gabriela Grmolcová

Účastníci 51. ročníka Behu oslobodenia mesta Strážske.

Ďalší ročník Behu oslobodenia máme za sebou

Druhú novembrovú nedeľu mesto Strážske a Mestský bežecký oddiel MBO Strážske organizovalo 51.ročník Behu oslobodenia mesta. Za príjemného jesenného počasia a diváckej účasti sa na trati v mestskom parku predstavilo 78 športovcov. Na štarte nechýbali členovia nášho bežeckého klubu MBO Strážske, z ktorých najlepšie sa na 12.mieste umiestnil Stanislav Džado. Prvenstvo získal slovenský reprezentant Tibor Sahajda zo športového klubu Bratislava Marathon Sport Club. Zo žien dominovala Ema Borščová z Humenného. Účasť poznačili obmedzenia, keď mohli štartovať len očkovaní pretekári. Po preteku boli vyhodnotení traja najrýchlejší v desiatich vekových kategóriách. Poslanec mestského zastupiteľstva Marek Michlovič poďakoval predsedovi klubu MBO Strážske Vladislavovi Lipovskému za prácu na organizácií, moderátorovi podujatia Jankovi Sabovi, športovcom za výkony a divákom za povzbudzovanie. Strávili sme pekné športové popoludnie s pocitom, že o rok sa všetci opäť stretneme na 52.ročníku.

Text a foto: Vladislav Lipovský, predseda MBO Strážske

Barna z Majstrovstiev sveta v Miškolci s bronzom

V maďarskom meste Miškolc sa v jeseni konali majstrovstvá sveta v silovom trojboji. Nomináciu na preteky splnením reprezentačného limitu na majstrovstvách Slovenska, získal aj náš Peter Barna. Po problémoch so zhadzovaním hmotnosti sa ako najmladší pretekár predstavil v kategórii do 82,5 kg v disciplíne benchpress RAW. V každom pokuse preukázal svoju výkonnosť, aby preteky ukončil tretím pokusom so solídnymi 172,5 kg. Podľa predsedu Slovenskej asociácie silového trojboja Ľubomíra Velgosa je Peter veľkým prísľubom pre reprezentáciu.

Text: Štefan Román

Noviny NAŠE MESTO vydáva Mesto Strážske. IČO: 00 325 813. **Predsedníčka redakčnej rady:** PaedDr. Jana Dzurillová, **zodpovedná redaktorka:** Mgr. Martina Králiková, **členovia redakčnej rady:** D. Baánová, Mgr. V. Babjáková, P. Kičinka, Mgr. V. Marková, S. Pavlišinová, Sídlo vydávateľa, adresa redakcie: MsÚ, Nám. A. Dubčeka, 072 22 Strážske. **E-mail:** noviny@strazske.sk, Telefón, fax: 056/6477 275. **Redakčná uzávierka príspevkov (a inzercie) je vždy 11 dní pred zasadnutím MsZ.** Redakcia nevyžiadané rukopisy nevracia a **vyhradzuje si právo úpravy rukopisov.** Uverejnené názory čitateľov a dopisovateľov sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Grafická úprava: Ľubomír Lipovský - LiRea. Tlač: Cofin, a.s., Prešov. Evidenčné číslo periodických novín Naše mesto: EV 4003/10. ISSN 1339-0554.